

Europos ekonomikos ir
socialinių reikalų komitetas

2022 M. EESRK PILIETINĖS VISUOMENĖS PREMIJOS KONKURSO TAISYKLĖS

Skiriama už išskirtines pilietinės visuomenės iniciatyvas

1. Už ką skiriama Pilietinės visuomenės premija ir koks jos pagrindinis tikslas?

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas (toliau – EESRK arba Komitetas) šiuo kasmet skiriamu apdovanojimu **siekia** įvertinti ir paskatinti fizinių asmenų (t. y. gyventojų) ir (arba) juridinių asmenų (t. y. pilietinės visuomenės organizacijų ir kt.) iniciatyvas, kuriomis svariai prisidedama prie europinės tapatybės ir integracijos propagavimo.

Todėl **pagrindinis** premijos **tikslas** – ugdyti suvokimą, kad pilietinė visuomenė gali padėti kurti europinę tapatybę ir plėtoti pilietiškumą, įtvirtinant bendras vertybes, kuriomis remiasi Europos integracija.

2. 2022 m. EESRK pilietinės visuomenės premija

2.1 1 kategorija. Jaunimo įgalėjimas

Jaunimas labai nukentėjo nuo COVID-19 pandemijos. Pirma, laikinas švietimo įstaigų uždarymas ir socialinės, kultūrinės ir sporto veiklos nutraukimas susilpnino jaunimo socialinius ryšius. Antra, jaunuoliai buvo labiau pažeidžiami ir darbo rinkoje, dažnai jie neturėjo socialinės apsaugos arba ji buvo menka. 2022 m. vasario mėn. jaunesnių nei 25 metų jaunuolių nedarbo lygis ES buvo 14 proc. ir ypač aukštas tokiose šalyse kaip Graikija (31,1 proc.), Ispanija (29,8 proc.), Italija (24,2 proc.) ir Švedija (22,1 proc.)¹.

Jaunimo nedarbas turi ilgalaikių asmeninių pasekmių, todėl tokie jaunuoliai tampa „prarastąją kartą“. Be to, didelis nedirbančių, nesimokančių ir mokymuose nedalyvaujančių jaunuolių skaičius reiškia didelius nuostolius mūsų ekonomikai ir gali kelti pavojų demokratinėms visuomenėms stabilumui, nes kai kurie jaunuoliai gali nebeįsitraukti į demokratinį ir visuomeninį gyvenimą. Iš tiesų susirūpinimą kelia

¹ [Eurostato nedarbo statistika](#). Taip pat pažymėtina, kad renkant oficialius duomenis yra tendencija į juos neįtraukti dalies bedarbių jaunuolių, nes jie arba nesikreipia dėl bedarbio pašalpų, arba nesiregistruoja įdarbinimo agentūrose, o pragyvenimui užsidirba fiktyviu savarankišku darbu, dirbdami platformose arba šešėlinėje ekonomikoje. Todėl galima daryti prielaidą, kad tikrieji skaičiai gali būti dar didesni, nei nurodė Eurostatas.

tarp jaunuolių paplitęs nepasitikėjimas tradicinių partijų politinėmis sistemomis ir institucijomis. Neseniai atlikta Europos Parlamento jaunimo apklausa parodė, kad nors 85 proc. respondentų diskutuoja apie politiką su draugais ir artimaisiais, dauguma jų mano turintys mažai arba visai neturintys įtakos svarbiems sprendimams, įstatymams ir politikai, kurie daro jiems poveikį². Nedirbantys, nesimokantys ir mokymuose nedalyvaujantys jaunuoliai patiria didesnę marginalizacijos, skurdo ir nuolatinės atskirties nuo darbo rinkos riziką.

Jaunimui teks spręsti rimtas ekonomines, socialines, kultūrinės, politines ir aplinkos problemas, paveldėtas iš ankstesnių kartų. Ekonomikos krizės ir su jomis susijusios griežto taupymo priemonės jaunimui daro neproporcingai didelį poveikį. Pavyzdžiui, ekonomikos atsigavimui skiriama finansinė parama taps našta būsimoms kartoms, kurios ir ateityje jaus COVID-19 finansinį poveikį.

Kita vertus, žaliaji ir skaitmeninė pertvarka suteikia naują perspektyvą ateičiai, taip pat sudaro sąlygas iššūkius paversti galimybėmis ir šalinti neigiamą pandemijos poveikį. Pavyzdžiui, vis daugiau jaunuolių steigia naujus startuolius pažangiausiuose sektoriuose, kuria socialines įmones, kad užpildytų spragas paslaugų sferoje, ypač po pandemijos, ir vykdo veiklą pagal į ateitį orientuotus tvarius verslo modelius, kurie duoda pelno ir kartu didina socialinį poveikį ir aplinkos tvarumą. Kaip sprendime dėl Europos jaunimo metų teisingai pažymėjo Europos Parlamentas ir Taryba, „Europai reikia vizijos, visų jaunų žmonių įsitraukimo ir dalyvavimo, todėl Europa turi suteikti jaunimui galimybių ateičiai – žalesnei, labiau skaitmeninei ir įtraukesnei“³. Europos jaunimo metais taip pat bus sėkmingai įgyvendinama priemonė „Next Generation EU“, kuriant darbo vietas, mokslo ir profesinio mokymo galimybes, ypač palankių sąlygų neturintiems, kaimo ir atokiose vietovėse gyvenantiems ar pažeidžiamoms grupėms priklausantiems jaunuoliams; ši priemonė padės jiems tapti aktyviais piliečiais ir pozityvias ekonomikos ir visuomenės permainas skatinančiais veikėjais.

Be to, atsižvelgiant į dabartinę geopolitinę padėtį, jaunimui poveikį taip pat daro didieji pasaulio iššūkiai, kaip antai taika ir saugumas, darnus vystymasis ir kuriamos naujos technologijos, įskaitant dirbtinį intelektą. Labai svarbu tinkamai įvertinti visų sričių politikos poveikį jaunimui ir jo perspektyvoms, taip pat ateities kartoms. Pradedant klimato kaita ir darniu vystymusi, baigiant strategija „Nuo ūkio iki stalo“ ir naujomis technologijomis – jaunimas gali atlikti svarbų vaidmenį vertinant politikos priemonių socialinius aspektus ir jų tinkamumą ateičiai. EESRK yra tvirtai įsitikinęs, kad šiuo tikslu jaunimas turi ryžtingai ir prasmingai dalyvauti visuose ES sprendimų priėmimo proceso etapuose, nuo teisėkūros procedūra priimamų aktų pasiūlymų ir iniciatyvų rengimo iki įgyvendinimo, stebėsenos ir tolesnio darbo⁴. Apčiuopiamas jaunimo pasiryžimo tapti aktyviais ir angažuotais piliečiais bei ekonominių ir visuomeninių pokyčių subjektais pavyzdys – klimato streikai.

Kokybiški jaunimo dalyvavimo ir atstovavimo mechanizmai suteikia galimybę politikos formuotojų, jaunimo ir jaunimo organizacijų partnerystei formuoti sprendimus, kurie daro poveikį jaunimo gyvenimui. Atėjo laikas jaunimui pereiti nuo klausymų ir konsultacijų prie bendros kūrybos, bendro

² [2021 m. Europos Parlamento jaunimo apklausa](#) (greitoji „Eurobarometro“ apklausa).

³ 2021 m. gruodžio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas (ES) 2021/2316 dėl Europos jaunimo metų (2022 m.) ([OL L 462, 2021 12 28, p. 1](#)).

⁴ Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė *Struktūruoto jaunimo dalyvavimo ES sprendimų priėmimo procese klimato ir tvarumo klausimais skatinimas* (nuomonė savo iniciatyva) – NAT/788-EESC-2020, 2020 m. vasario 20 d. ([OL C 429, 2020 12 11, p. 44](#)). Žr. visų pirma 1.1 ir 2.11 punktus.

projektavimo ir bendro įgyvendinimo. Pasinaudojus šia galimybe taip pat bus galima užtikrinti mūsų demokratiškos valstybių stabilumą ir atsparumą, kuriam būtinas visų visuomenės grupių dalyvavimas sprendimų priėmimo procesuose.

Savo nuomonėje „Struktūruoto jaunimo dalyvavimo ES sprendimų priėmimo procese klimato ir tvarumo klausimais skatinimas“ EESRK aiškiai pabrėžė, kad šioje srityje svarbų vaidmenį atlieka jaunimo organizacijos, nes per savo plačius tinklus jos Europoje ir visame pasaulyje atstovauja milijonų jaunuolių interesams. Jos yra svarbios veikėjos, užtikrinančios, kad jaunimui būtų ne tik atstovaujama institucijose, bet ir sudarytos sąlygos prasmingai prisidėti prie sprendimų priėmimo proceso. Jaunimo organizacijos gali padėti sustiprinti jaunimo balsą siekiant konkrečių priemonių ar politikos ir užtikrinant, kad vyriausybės ir institucijos atsiskaitytų už savo prisiimtus įsipareigojimus⁵.

Remdamasis savo sėkmingomis iniciatyvomis, kaip antai „Tavo Europa, tavo balsas!“ ir Jaunimo apskritojo stalo diskusijos klimato ir tvarumo klausimais, EESRK yra pasiruošęs padėti atkurti jaunimo pasitikėjimą institucijomis ir palaikyti arba naujai užmegzti jaunimo ir pilietinės visuomenės ryšį, stiprinant jaunimo dalyvavimą ir sudarant sąlygas ištraukti į jaunimo tinklus. Būtent todėl 2022-aisiais, Europos jaunimo metais, EESRK nutarė savo (1 kategorijos) 13-ąją pilietinės visuomenės premiją skirti fiziniams asmenims (gyventojams) ir juridiniams asmenims (pilietinės visuomenės organizacijoms ir kt.), ES teritorijoje vykdytusiems veiksmingus, inovatyvius ir kūrybiškus projektus, kuriais siekta Europos jaunimui – ir kartu su juo – kurti geresnę ateitį, stengiantis patenkinti konkrečius jaunimo poreikius ir prisidėti prie jaunų žmonių įgalėjimo ir dalyvavimo visose ekonominio ir visuomeninio gyvenimo srityse. Tokiu būdu premija taip pat atkreips dėmesį į galimą jaunuolių ir jaunimo organizacijų indėlį kuriant Europos ateitį.

2.2 2 kategorija. Europos pilietinė visuomenė už Ukrainą

EESRK griežtai pasmerkė Rusijos karinių pajėgų invaziją į Ukrainą ir ne kartą pabrėžė, kad šie veiksmai pažeidžia galiojančias tarptautines taisykles ir susitarimus, kelia grėsmę Europos ir pasaulio saugumui ir tiesiogiai pažeidžia pirminį ES tikslą „skatinti taiką, savo vertybes ir savo tautų gerovę“⁶. Savo 2022 m. kovo 24 d. rezoliucijoje Komitetas paragino nedelsiant nutraukti karinius veiksmus Ukrainos teritorijoje, kad būtų išvengta bet kokios tolesnės žalos piliečiams ir ypatingos svarbos infrastruktūros objektams⁷.

Kartu EESRK mano, kad vienas iš dabartinių prioritetų yra Ukrainos žmonių apsauga. Dėl karo iš Ukrainos pabėgo milijonai žmonių. ES parodė solidarumą, suteikdama laikiną apsaugą visiems pabėgėliams, išvykusiems iš savo tėvynės. EESRK primygtinai reikalauja, kad visi asmenys, pabėgę nuo karo Ukrainoje, nepaisant jų pilietybės, būtų apsaugoti ir turėtų galimybę naudotis tinkama infrastruktūra ir kad būtų tinkamai atsižvelgta į pažeidžiamų grupių, ypač moterų, vaikų, pagyvenusių žmonių ir neįgaliųjų, poreikius. Šiomis aplinkybėmis labai svarbus organizuotos pilietinės visuomenės vaidmuo. Daugelyje šalių pilietinė visuomenė labai greitai susitelkė ir bendradarbiauja su valdžios

⁵ Ten pat, 2.9 ir 2.10 punktai.

⁶ ES sutarties 3 straipsnio 1 dalis.

⁷ 2022 m. kovo 24 d. EESRK rezoliucija [Karas Ukrainoje ir jo ekonominiai, socialiniai bei aplinkosauginiai padariniai](#).

institucijomis, kad būtų teikiama pagalba nuo karo bėgantiems ukrainiečiams. Šios organizacijos aktyviai veikia vietoje, kasdien ukrainiečiams teikia humanitarinę pagalbą ir remia pabėgėlius tiek jiems atvykus, tiek integruojantis į Europos visuomenę⁸.

Būtent todėl EESRK, reikšdamas gilų liūdesį dėl visų agresijos aukų (vaikų, moterų ir vyrų), dėl miestų ir infrastruktūros griovimo ir neišmatuojamų žmonių kančių ir žalos aplinkai, nutarė savo (2 kategorijos) 13-ąją pilietinės visuomenės premiją skirti pilietinės visuomenės organizacijoms, įmonėms ar asmenims, kurie ES ar Ukrainos teritorijoje įgyvendino veiksmingus, inovatyvius projektus, siekdami padėti nuo karo Ukrainoje kenčiantiems civiliams.

3. Tinkamumas

3.1 Tinkami kandidatai

EESRK konkurse pilietinės visuomenės premijai gauti vienodomis sąlygomis gali dalyvauti visi fiziniai asmenys (gyventojai) ir juridiniai asmenys (pilietinės visuomenės organizacijos ir kt.) toliau nurodytomis sąlygomis. Valdžios institucijos, vyriausybės organizacijos ir kitos viešosios įstaigos dalyvauti negali.

1) Fiziniai asmenys

Kalbant apie šią premiją, fiziniai asmenys yra gyventojai arba kartu veikiančių ir sutartinių ryšių neturinčių gyventojų grupės. Į premiją gali pretenduoti ES piliečiai, nepriklausomai nuo jų gyvenamosios šalies. Į premiją gali pretenduoti ir trečiųjų šalių piliečiai, jei jie ES teritorijoje gyvena teisėtai. Gyventojų grupės privalo paskirti vieną fizinį asmenį, kuris būtų kontaktinis asmuo (atstovas) su premija susijusiais administraciniais ir finansiniais klausimais.

Konkurse dalyvauti negali EESRK nariai, CCMI atstovai, ES institucijų ir kitų ES įstaigų darbuotojai, vertinimo komisijos nariai ir jų artimieji.

2) Juridiniai asmenys

Premija gali būti apdovanotos visos pilietinės visuomenės organizacijos, oficialiai įregistruotos Europos Sąjungoje ir veikiančios vietos, nacionaliniu, regioniniu ar Europos lygmeniu. Kalbant apie šią premiją, pilietinės visuomenės organizacijos, kaip apibrėžta EESRK nuomonėje *Organizuotos pilietinės visuomenės vaidmuo ir indėlis į Europos integraciją*, yra „organizacinių struktūrų, kurių narių tikslai ir atsakomybė yra visuotinės svarbos ir kurie yra tarpininkai tarp valstybės institucijų ir piliečių, visuma“⁹. Jos aktyviai dalyvauja sprendžiant viešuosius reikalus atsižvelgdamos į joms aktualius dalykus ir remdamosi savo konkrečiomis žiniomis, gebėjimais ir veiklos galimybėmis. Jos veikia savarankiškai, o jų nariai, atstovaujantys plačiajai visuomenei, yra įsipareigoję dalyvauti šių organizacijų veikloje ir renginiuose. Į apibrėžtą patenka vadinamieji darbo rinkos dalyviai (t. y. socialiniai partneriai, socialiniams ir ekonominiams subjektams atstovaujančios organizacijos, žmonės bendram tikslui vienijančios nevyriausybines organizacijos (aplinkos apsaugos organizacijos, žmogaus

⁸ Žr. apie EESRK indėlį <https://www.eesc.europa.eu/en/initiatives/eesc-ukraine/eesc-speaks-out/section-contributions>

⁹ Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė *Organizuotos pilietinės visuomenės vaidmuo ir indėlis į Europos integraciją*, CESE 851/1999, 1999 m. rugsėjo 22 d. (OL C 329, 1999 11 17, p. 30).

teisių organizacijos, vartotojų asociacijos, labdaros organizacijos, kultūros organizacijos, švietimo ir mokymo organizacijos ir kt.), bendruomeninės organizacijos (t. y. vietos lygmeniu įsteigtos organizacijos, kurios siekia nariams svarbių tikslų, pavyzdžiui, jaunimo organizacijos, šeimų asociacijos ir visos organizacijos, per kurias piliečiai dalyvauja vietos ir savivaldybių gyvenime) ir religinės bendruomenės. Į premiją taip pat gali pretenduoti teisės aktais arba norminiais aktais įsteigtos pilietinės visuomenės organizacijos, kuriose narystė yra visiškai arba iš dalies privaloma (pavyzdžiui, profesinės asociacijos)¹⁰.

Kalbant apie šią premiją, bendrovės arba įmonės – tai pelno siekiantys subjektai, įsteigti pagal civilinę arba komercinę teisę, įskaitant kooperatines bendroves, ir kiti juridiniai asmenys, kurių veiklą reglamentuoja privatinė teisė. Bendrovės ir įmonės gali dalyvauti konkurse, jeigu jos yra įsteigtos pagal valstybių narių įstatymus ir turi registruotą buveinę, centrinę administraciją arba pagrindinę verslo vietą ES teritorijoje. Bendrovės ir įmonės konkurse gali dalyvauti tik apdovanojimui pristatydamos savo **nepelno veiklą**, pavyzdžiui, altruistines iniciatyvas, labdaros projektus, individualią ar įmonių savanorišką veiklą ir t. t.

3.2 Tinkamos iniciatyvos

3.2.1 Abiem kategorijoms taikomi oficialūs tinkamumo kriterijai

Kad galėtų pretenduoti į apdovanojimą, iniciatyvos turi atitikti keturis toliau išvardytus kriterijus:

- jomis **neturi būti siekiama pelno**, pavyzdžiui, tai turi būti altruistinės iniciatyvos, labdaros projektai, individuali ar įmonių savanoriška veikla ir t. t.;
- jos **turi būti jau įgyvendintos** arba gali **būti dar vykdomos 2022 m. liepos 31 d. (tai galutinė paraiškų teikimo data)**;
- jos turi atitikti toliau kiekvienai kategorijai nustatytus **teminius tinkamumo kriterijus**;
- jos turi būti įgyvendintos ar vykdomos **ES teritorijoje**. Be to, reikalavimus atitinka ir **Ukrainoje vykdomi 2 kategorijos** veiksmai.

Pretenduoti į apdovanojimą negali šios iniciatyvos:

- komercinės iniciatyvos (t. y. iniciatyvos, kuriomis siekiama pelno);
- iniciatyvos, kurios yra planuojamos, bet dar nepradėtos įgyvendinti 2022 m. liepos 31 d. (tai galutinė paraiškų teikimo data);
- iniciatyvos, kurias kandidatai baigė įgyvendinti prieš prasidedant karui Ukrainoje ir kurios nėra tiesiogiai susijusios su jo padariniais. Tačiau esamos iniciatyvos, kurios buvo pritaikytos siekiant greitai reaguoti į papildomus tikslinių grupių poreikius ir padėjusios tinkamai spręsti dėl karo kilusias naujas ar išaugusias problemas, yra tinkamos;
- dokumentavimo ir (arba) informavimo ir (arba) informuotumo didinimo veikla, žurnalistika, bet kokios rūšies ir formos literatūros arba moksliniai leidiniai, audiovizualiniai produktai ir bet kokios rūšies meno kūriniai.

3.2.2 1 kategorijos „Jaunimo įgalėjimas“ teminiai tinkamumo kriterijai

¹⁰ Tai taikoma, pavyzdžiui, Austrijos darbo rinkos dalyviams.

Konkretus 2022 m. pilietinės visuomenės premijos 1 kategorijos tikslas yra apdovanoti už **ES teritorijoje įgyvendinamas veiksmingas, inovatyvias ir kūrybingas iniciatyvas, siekiant Europos jaunimui – ir kartu su juo – kurti geresnę ateitį, stengiantis patenkinti konkrečius jaunimo poreikius ir prisidėti prie jaunų žmonių įgalėjimo ir dalyvavimo visose ekonominio ir visuomeninio gyvenimo srityse.**

Kad veikla ar iniciatyvos atitiktų kriterijus, jos privalo prisidėti prie jaunimo įgalėjimo **mažiausiai** vienoje iš šių sričių: užimtumas ir galimybė patekti į darbo rinką, įskaitant verslumą; švietimas ir mokymas; sveikata ir gerovė, ypač po COVID-19 pandemijos; dalyvavimas politiniuose procesuose, įskaitant klimato kaitos ir naujų technologijų klausimus; pažeidžiamų grupių įgalėjimas; jaunųjų informacijos sklaidėjų gebėjimų ugdymas.

Konkrečiau kalbant, premijai siūlomos iniciatyvos gali apimti pačias įvairiausias temas, pavyzdžiui (sąrašas nėra baigtinis):

- kova su neigiamu COVID-19 pandemijos poveikiu jaunimui, įskaitant psichikos sveikatą;
- skatinimas vesti įtraukias ir prienamas diskusijas apie jaunų žmonių problemas, įtraukiant tuos, kurie turi mažiau galimybių ir priklauso pažeidžiamoms grupėms, pavyzdžiui, skatinimas diskutuoti apie savo socialinę padėtį, prieigą prie švietimo ir mokymo, darbo sąlygas ir COVID-19 pandemijos poveikį jaunimui;
- jaunimo verslumo skatinimas, pavyzdžiui, skatinant jaunų žmonių verslumo įgūdžius ir savarankiško užimtumo galimybes ir sprendžiant konkrečias jauniesiems verslininkams išskylančias problemas;
- jaunų moterų dalyvavimo darbo rinkoje skatinimas, t. y. lygių galimybių užtikrinimas ir moterų verslumo puoselėjimas;
- jaunimo įgūdžių tobulinimas ir skaitmeninių kompetencijų skatinimas; esamo įgūdžių atotrūkio ir lyčių segregacijos modelių šalinimas; kokybiško ir įtraukaus švietimo pasiūla jaunimui, ypač neįgaliesiems ir tiems, kurie priklauso mažumoms ar nepalankioje padėtyje esančioms grupėms; jaunimo sąmoningumo, susijusio su aplinkos tvarumo svarba, skatinimas; pagalba jauniems žmonėms įgyti reikiamų žinių ir kompetencijų, kad jie taptų aktyviais ir angažuotais piliečiais ir pokyčius skatinančiais veikėjais, kuriuos įkvepia priklausymo Europai jausmas;
- kova su jaunimo nedarbu, neapmokamų stažuotų gausa ir nesaugių ar mažai apmokamų darbo vietų jaunimui pasiūla; naujų galimybių ir deramų darbo vietų propagavimas, pavyzdžiui, kaimo ir atokiose vietovėse gyvenantiems jauniems žmonėms, jaunuoliams su negalia, studentams ar jauniems tėvams; jaunimui skirtų sąžiningo įdarbinimo ir darbo vietos išlaikymo priemonių ir jaunuolių integracijos į darbo rinką skatinimas, tuo prisidedant prie kovos su protų nutekėjimu ir jaunų žmonių ekonominio savarankiškumo puoselėjimo;
- konkrečių problemų sprendimas ir poreikių tenkinimas nepalankioje padėtyje esančių jaunuolių, pavyzdžiui, priklausančių marginalizuotoms ar pažeidžiamoms grupėms, jaunimo iš kaimo, atokių, periferinių ir mažiau išsivysčiusių vietovių ir atokiausių regionų, neįgalių arba mažumoms priklausančių jaunuolių ir sunkiai pasiekiamų daugialypių problemų turinčių jaunuolių, kuriems reikia individualaus orientavimo, atžvilgiu;
- kliūčių (socialinių, ekonominių, administracinių, politinių ir kultūrinių) jaunų žmonių dalyvavimui šalinimas ir jų pilietinio ir politinio dalyvavimo skatinimas visais sprendimų priėmimo etapais

Europos, nacionaliniu ir (arba) vietos lygmeniu, neapsiribojant vien konsultavimusi ir *ad hoc* susitikimais; aktyvaus jaunimo dalyvavimo siūlant ir įgyvendinant didžiausių iššūkių, kaip antai klimato kaita, teisinga pertvarka, darnus vystymasis ir naujos technologijos, sprendimus skatinimas; erdvės nuolatiniam ir prasmingam dialogui su jaunimu kūrimas, kad būtų galima aptarti politikos pasiūlymus ir strategijas, užtikrinant ir sunkiai pasiekiamų grupių įtraukimą; informuotumo apie esamus jaunimo dalyvavimo ir atstovavimo mechanizmus didinimas; konkrečių dalyvavimo modelių, kurie tinkami jaunimui, skatinimas, atsižvelgiant į skaitmenizaciją, kartu išvengiant bet kokios diskriminacijos ar atskirties;

- informuotumo apie politikos poveikį skirtingoms kartoms didinimas ir (arba) priemonių geresniam jo įvertinimui kūrimas;
- darbo su jaunimu stiprinimas ir jaunųjų informacijos skleidėjų, pavyzdžiui, jaunimo lyderių ir jaunimo darbuotojų, bei jaunimo interesams atstovaujančių suinteresuotųjų subjektų gebėjimų stiprinimo skatinimas.

3.2.3 2 kategorijos „Europos pilietinės visuomenės parama Ukrainai“ teminiai tinkamumo kriterijai

Konkretus 2022 m. pilietinės visuomenės premijos 2-osios kategorijos tikslas yra apdovanoti **veiksmingas, inovatyvias ir kūrybingas iniciatyvas (įskaitant jaunimo iniciatyvas), kurios vykdomos ES ir (arba) Ukrainos teritorijoje ir kuriomis siekiama padėti nuo karo kenčiantiems civiliams.**

Konkrečiau kalbant, premijai siūlomos iniciatyvos gali apimti pačias įvairiausias temas, pavyzdžiui (sąrašas nėra baigtinis):

- humanitarinių veiksmų siekiant suteikti Ukrainos civiliams gyventojams prieigą prie būtiniausių dalykų, pavyzdžiui, vandens, maisto ir vaistų, įgyvendinimas;
- pagalba evakuojantis, suteikiant pastogę, skubią pagalbą ir neatidėliotiną pagalbą asmenims, bėgantiems nuo karo Ukrainoje ir atvykstantiems į ES teritoriją, įskaitant Ukrainos ir ne Ukrainos piliečius;
- socialinės paramos, psichologinės ir medicininės pagalbos ir būsto teikimas;
- praktinės paramos ir konsultacijų priimančiosios šalies administracinių procedūrų ir teikiamų paslaugų klausimais teikimas ir pagalba ukrainiečiams įveikiant praktines kliūtis, susijusias su galimybėmis gauti būstą, sveikatos priežiūros paslaugomis, švietimu, įsidarbinimu, viešosiomis paslaugomis ir pan.;
- palankesnių sąlygų Ukrainos piliečių socialinei įtraukčiai į priimančiąsias bendruomenes sudarymas ir jų dalyvavimo darbo rinkoje skatinimas;
- mokymo paslaugos, įskaitant kalbos mokymą ir rengimą, kuris padėtų vaikams kiek galima greičiau pradėti lankyti mokyklą kartu su vietos vaikais; bendradarbiavimas su viešosios valdžios institucijomis, kad būtų paspartintas įtraukties procesas (pavyzdžiui, kiek tai susiję su pažymėjimų, įgūdžių ir kvalifikacijų klasifikavimu);
- su konkrečių tikslinių grupių (vaikų, moterų, neįgalųjų ir kt.) padėtimi susijusių klausimų sprendimas;
- kova su dezinformacija, konkrečiai susijusia su karu Ukrainoje.

4. Paraiškų teikimo tvarka ir terminai

Paraiškos teikiamos užpildant elektroninę paraiškos formą (www.eesc.europa.eu/civilsocietyprize). Tinkamai pagrįstais atvejais, susijusiais su užregistruotomis techninėmis problemomis, EESRK gali leisti kandidatams teikti paraiškas e. paštu arba įprastu paštu.

Paraiškoje reikia nurodyti visą atrankos komisijai reikalingą informaciją, kuri leistų:

- įsitikinti, kad kandidatas atitinka oficialius dalyvavimo kriterijus;
- įsitikinti, kad kandidatui netaikomas nė vienas draudimo dalyvauti konkurse kriterijus;
- užtikrinti, kad kandidatas sutinka su nuostatomis dėl atsakomybės, patikrinimų, auditų ir taikomos teisės;
- įvertinti konkrečius visų kandidatų nuopelnus pagal apdovanojimo skyrimo kriterijus.

Prieš išrenkant laimėtojus, EESRK kandidatų paprašys pateikti tinkamai užpildytą ir pasirašytą teisės subjekto formą ir finansinių duomenų formą, taip pat atitinkamus patvirtinamuosius dokumentus. Šios formos pateikiamos:

https://ec.europa.eu/info/publications/legal-entities_en

ir

https://ec.europa.eu/info/publications/financial-identification_en.

Paraiškos gali būti parengtos bet kuria oficialiąja ES kalba. Vis dėlto, kad vertinimo procesas vyktų sparčiau, EESRK pageidautų paraiškos formą gauti anglų arba prancūzų kalba.

Pateikdamas paraišką konkurso dalyvis sutinka su visomis konkurso dokumentuose nurodytomis sąlygomis ir prireikus atsisako savo bendrųjų ir specialių sąlygų.

Paraiškas teikti galima iki **2022 m. liepos 31 d. 10:00:00 val. (Vidurio Europos vasaros laiku)**.

EESRK nesvarstys paraiškų, pateiktų praėjus paraiškų pateikimo terminui. **Kandidatams primygtinai rekomenduojama nelaukti iki paskutinės paraiškų pateikimo termino dienos**, nes dėl didelės interneto apkrovos arba dėl interneto ryšio sutrikimų gali kilti problemų siunčiant paraišką. EESRK neatsako už bet kokį vėlavimą dėl tokių trikdžių.

Kandidatai gali pateikti tik vieną paraišką. Paraiškos formoje kandidatai turi pasirinkti vieną iš dviejų kategorijų. Dalyvavimas konkurse yra nemokamas. Jei rengdamas ir siųsdamas paraišką konkretus kandidatas patirs išlaidų, jos nebus atlygintos.

Kandidatai ekrane pamatys žinutę, kuria jiems bus padėkota už paraišką ir pasiūlyta galimybė ją atsispausdinti arba išsaugoti PDF formatu.

5. Vertinimas ir apdovanojimo skyrimas

5.1 Vertinimo etapai

Vertinimą atliks 10 narių ekspertų grupė (vertinimo komisija), kuriai yra taikomi Finansiniame reglamente nustatyti reikalavimai dėl interesų konflikto¹¹. Vertinimas bus pagrįstas tik pateiktoje paraiškos formoje nurodyta informacija.

EESRK pasilieka teisę neatskleisti vertinimo komisijos narių tapatybės.

Visą konkurso laikotarpį dalyviai neturėtų kreiptis į vertinimo komisijos narius dėl jokių su premija susijusių klausimų. Už tokio pobūdžio bandymus bus pašalinama iš konkurso.

Vertinimo komisijos sprendimai yra galutiniai, privalomi ir neginčytini.

Procedūra vyks penkiais etapais:

- (1) kandidatų tinkamumo patikrinimas;
- (2) siūlomų iniciatyvų premijai gauti tinkamumo patikrinimas;
- (3) patikrinimas, ar kandidatai gali dalyvauti konkurse pagal draudimo dalyvauti konkurse kriterijus;
- (4) siūlomų iniciatyvų kokybės vertinimas pagal apdovanojimo skyrimo kriterijus;
- (5) premijos skyrimas.

Tinkamumą, draudimo netaikymą ir kokybę EESRK įvertins atsitiktine eilės tvarka. Premija suteikiama tik visus etapus perėjusiems kandidatams. Iki procedūros pabaigos kandidatams grįžtamoji informacija nebus teikiama. Apie rezultatus visiems kandidatams bus pranešta kuo greičiau ir bet kuriuo atveju per 15 kalendorinių dienų nuo dienos, kai leidimus suteikiantis pareigūnas priims sprendimą dėl premijos skyrimo (5 etapas), preliminariai – 2022 m. gruodžio mėn. viduryje.

5.1.1 Kandidatų tinkamumo patikrinimas

Reikalavimus atitinkantys kandidatai turi tenkinti 3.1 punkto reikalavimus.

Remdamasis paraiškos formoje pateikta informacija, EESRK įvertins, ar kandidatai tenkina tinkamumo reikalavimus. Prieš skirdamas premiją, jis paprašys kandidatų pateikti tinkamai užpildytą ir pasirašytą teisės subjekto formą ir patvirtinamuosius dokumentus (žr. 4 punktą).

EESRK pasilieka sau teisę reikalauti, kad kandidatas pateiktų minėtą formą ir patvirtinamuosius dokumentus bet kuriuo vertinimo procedūros metu. Tokiu atveju kandidatas privalo nedelsiant pateikti

¹¹ 2018 m. liepos 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) 2018/1046 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 ir Sprendimas Nr. 541/2014/ES, bei panaikinamas Reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 ([OL L 193, 2018 7 30, p. 1](#)).

šià formà ir patvirtinamuosius dokumentus. EESRK gali atmesti paraiškà, jeigu ši forma ir patvirtinamieji dokumentai nebus pateikti laiku.

5.1.2 Iniciatyvų tinkamumo patikrinimas

Premijai gauti siūlomų iniciatyvų tinkamumas bus tikrinamas remiantis elektronine paraiškos forma. Premijai gauti siūlomos iniciatyvos laikomos tinkamomis, jei jos atitinka 3.2 punkto reikalavimus. Kita kandidato vykdoma veikla nebus svarstoma.

5.1.3 Patikra pagal draudimo dalyvauti konkurse kriterijus

Patikra, kad kandidatams netaikomas nė vienas iš Finansinio reglamento 136 ir 141 straipsniuose nustatytų ir paraiškos dokumentuose išvardytų draudimo dalyvauti konkurse kriterijų, bus atliekama remiantis internetine paraiškos forma.

EESRK pasilieka sau teisę patikrinti, ar kandidatai nėra patekę nė į vienà iš sąžiningumo deklaracijoje išvardytų padėčių, dėl kurių draudžiama dalyvauti konkurse, reikalaujamas pateikti patvirtinamuosius dokumentus. Tokiu atveju kandidatas turi pateikti reikiamus dokumentus iki EESRK nurodyto termino. EESRK gali atmesti paraiškà, jeigu prašomi dokumentai nepateikiami laiku.

Kandidatas neprivalo pateikti patvirtinamųjų dokumentų, jei informuoja EESRK, kad su atitinkamu dokumentu galima nemokamai susipažinti viešojoje duomenų bazėje.

5.1.4 Kokybės įvertinimas

Vertinimo komisija įvertins paraiškų kokybę atsižvelgdama į toliau nurodytus apdovanojimo skyrimo kriterijus. Vertintojai svarstys tik premijai pasiūlytas iniciatyvas, o ne kitą kandidato veiklą. Kiekvienam individualiam kriterijui netaikoma jokia minimali riba. Tačiau kandidatai, surinkę mažiau nei 50 proc. didžiausio bendro balų skaičiaus, bus atmesti.

Premijos skyrimo kriterijai. 1 kategorija	Vertinimo taškai
<p>1 kriterijus. Ilgalaikis poveikis</p> <p>Pagal šį kriterijų bus vertinamas siūlomos iniciatyvos potencialas daryti ilgalaikį poveikį ir įkvėpti kitus Europos subjektus, t. y. ją taikyti arba pritaikyti tos pačios kategorijos naudos gavėjams arba kitos kategorijos naudos gavėjams toje pačioje arba kitoje ES valstybėje narėje. Šiame kontekste poveikis bus vertinamas atsižvelgiant į tai, kokie žmogiškieji ir finansiniai ištekliai naudojami siūlomai iniciatyvai įgyvendinti.</p>	35 taškai
<p>2 kriterijus. Dalyvavimas ir bendradarbiavimas</p> <p>Pagal šį kriterijų bus vertinama, pirma, koku mastu siūloma iniciatyva aktyviai įtraukia dalyvius ir naudos gavėjus ir, antra, kokios yra galimybės keistis gerosios praktikos pavyzdžiais ir didinti informuotumą klausimais, susijusiais su tema, už kurią skiriama pilietinės visuomenės premija.</p>	35 taškai
<p>3 kriterijus. Inovatyvumas ir kūrybiškumas</p> <p>Pagal šį kriterijų bus vertinamas siūlomos iniciatyvos kūrybiškumas, unikalumas ir inovatyvumo lygis atsižvelgiant į konkrečias aplinkybes. Inovacijos reiškia tiek naujas idėjas, tiek ir naujus ar geresnius būdus įgyvendinti esamą sprendimą ar metodą arba priderinti jį prie kitokių aplinkybių ar skirtingai tikslinei grupei.</p>	30 taškų
Iš viso taškų	100 taškų (mažiausiai 50 taškų)

Premijos skyrimo kriterijai. 2 kategorija	Vertinimo taškai
<p>1 kriterijus. Poveikis ir veiksmingumas</p> <p>Pagal šį kriterijų bus vertinamas siūlomos iniciatyvos trumpalaikis ir ilgalaikis poveikis ir potencialas įkvėpti kitus Europos subjektus, t. y. iniciatyvą taikyti arba pritaikyti tos pačios kategorijos naudos gavėjams arba kitos kategorijos naudos gavėjams toje pačioje arba kitoje ES valstybėje narėje. Šiame kontekste poveikis bus vertinamas atsižvelgiant į tai, kokie žmogiškieji ir finansiniai ištekliai naudojami siūlomai iniciatyvai įgyvendinti. Taip pat bus atsižvelgta į galimybę iniciatyva skleisti gerą patirtį.</p>	70 taškų
<p>2 kriterijus. Inovatyvumas ir kūrybiškumas</p> <p>Pagal šį kriterijų bus vertinamas siūlomos iniciatyvos kūrybiškumas, unikalumas ir inovatyvumo lygis atsižvelgiant į konkrečias aplinkybes. Inovacijos reiškia tiek naujas idėjas, tiek ir naujus ar geresnius būdus įgyvendinti esamą sprendimą ar metodą arba priderinti jį prie kitokių aplinkybių ar skirtingai tikslinei grupei.</p>	30 taškų
Iš viso taškų	100 taškų (mažiausiai 50 taškų)

5.1.5 Premijos skyrimas

Premiją Komitetas skirs remdamasis vertinimo komisijos pateiktais vertinimais; jos ekspertai galės laisvai spręsti, ar verta rekomenduoti skirti premijas, priklausomai nuo jų atlikto konkursui pateiktų darbų kokybės įvertinimo.

Kiekvienoje kategorijoje EESRK gali skirti ne daugiau kaip tris premijas trims daugiausia taškų surinkusiems kandidatams.

6. Prizinis fondas

Komitetas kiekvienoje kategorijoje planuoja skirti ne daugiau kaip tris premijas. Pirmosios premijos vertė – 14 000 EUR. Antrosios premijos suma – 8 000 EUR. Trečiosios premijos suma – 8 000 EUR. Jei pirmąją vietą *ex aequo* dalijasi daugiau nei vienas laureatas, pirmosios premijos suma yra po 11 000 EUR, jeigu laureatų yra du, ir po 10 000 EUR, jeigu laureatų yra trys. Komitetas nebūtinai turi skirti visas premijas. EESRK gali nuspręsti neskirti Pilietinės visuomenės premijos.

Premijos įteikimo ceremonija bus surengta per EESRK plenarinę sesiją, kuri vyks **2022 m. gruodžio 14–15 d.** Į apdovanojimų ceremoniją bus pakviesti ne daugiau kaip du kiekvienos laimėjusios iniciatyvos atstovai. Jų kelione ir apgyvendinimu pasirūpins EESRK pagal taisykles, kurios laimėtojams bus praneštos tinkamu laiku. Fizinis dalyvavimas bet kuriuo metu gali būti pakeistas dalyvavimu internetu, jei to reikia remiantis apdovanojimų ceremonijos dieną galiojančiomis sveikatos ir saugos taisyklėmis.

Premijos bus išmokamos banko pavedimu per 30 dienų nuo premijos įteikimo ceremonijos, su sąlyga, kad laimėtojai pateiks visus reikalaujamus dokumentus. Mokėdami premijos pinigais laimėtojai privalo sumokėti taikomus mokesčius ir rinkliavas.

7. Asmens duomenys

Asmens duomenys, nurodyti paraiškos dokumentuose (pavyzdžiui, pavardė, vardas ir adresas) bus tvarkomi vadovaujantis Reglamentu (ES) 45/2012 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir laisvo tokių duomenų judėjimo¹². Jeigu nenurodyta kitaip, atsakymus į klausimus ir pateiktus asmens duomenis, reikalingus paraiškai įvertinti pagal konkurso taisykles, Komunikacijos ir tarpinstitucinių ryšių departamentas tvarkys tik šiuo tikslu. Išsamesnės informacijos apie asmens duomenų tvarkymą pateikiama priede (2 priedas).

Jeigu kandidatas yra patekęs į vieną iš Finansinio reglamento 136 straipsnyje nurodytų situacijų, jo asmens duomenys gali būti užregistruoti Ankstyvojo nustatymo ir draudimo dalyvauti procedūroje sistemoje (EDES). Daugiau informacijos pateikta privatumo pareiškime http://ec.europa.eu/budget/explained/management/protecting/protect_en.cfm#BDCE.

2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB¹², [\(OL L 295, 2018 11 21, p. 93\)](#).

8. Viešinimo įsipareigojimai

Nepažeidžiant 7 punkto nuostatų, kandidatai suteikia EESRK teisę bet kuria kalba ir bet kuria žiniasklaidos priemone, bet kokių formatu ir naudojant visus būdus skelbti visuomenei kandidatų vardus, pavardes, nurodant apdovanojimui siūlomą jų veiklą ir laureatams skirtų premijų dydį.

Pranešimuose ar leidiniuose laimėtojams skelbiant apie savo veiklą, už kurią buvo skirta premija, būtina nurodyti, kad ši veikla apdovanota EESRK pilietinės visuomenės premija. Šis įsipareigojimas taikomas vienerius metus nuo premijos skyrimo datos.

9. Atsakomybė

Kandidatams tenka visa atsakomybė už skundus dėl su premija susijusios veiklos.

10. Patikros ir auditas

Laimėtojai turi sutikti, kad būtų atliktos EESRK, Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) ir Audito Rūmų patikros bei auditas, kaip nurodyta Finansinio reglamento 129 straipsnyje, ir su konkursu ir gauta premija susijusios informacijos viešinimo įpareigojimais, kaip nurodyta 8 punkte.

11. Taikoma teisė, skundai ir kompetentingas teismas

Pilietinės visuomenės premijai taikoma ES teisė, prireikus ją papildyti Belgijos nacionaline teisė.

Pastabos dėl premijos skyrimo procedūros gali būti teikiamos premiją skiriančiai institucijai naudojantis 13 punkte nurodytais kontaktiniais duomenimis.

Jei kandidatai mano, kad susidūrė su netinkamo administravimo atveju, per dvejus metus nuo dienos, kurią jie sužinojo apie faktus, kuriais pagrįstas skundas, jie gali pateikti skundą Europos ombudsmenui (žr. <http://www.ombudsman.europa.eu>).

Teismas, atsakingas už klausimus, susijusius su šia premija, yra Europos Sąjungos Bendrasis Teismas:

Bendrasis Teismas
Rue du Fort Niedergrünwald
L-2925 Luxembourg
Tel. +352 243031
Faks. +352 43032100
Interneto svetainė <http://curia.europa.eu>

Informacijos apie skundų teikimo tvarką galima gauti pirmiau nurodytu adresu.

12. Nuobaudos

Laikantis Finansinio reglamento 136 straipsnyje nustatytų sąlygų, dalyviams, kurie pateikė neteisingus pareiškimus arba padarė pažeidimų ar sukčiavo, gali būti skirtos finansinės nuobaudos, kurios sudaro

2–10 proc. premijos vertės, ir taikomi sprendimai drausti su jais sudaryti sutartis, skirti dotacijas ir dalyvauti konkursuose, finansuojamuose iš ES biudžeto.

13. Kita informacija

Dėl išsamesnės informacijos kreipkitės adresu: civilsocietyprize@eesc.europa.eu

Klausimai ir atsakymai, kurie gali būti aktualūs ir kitiems kandidatams, bus paskelbti EESRK interneto svetainės puslapyje, skirtame Pilietinės visuomenės premijai (www.eesc.europa.eu/civilsocietyprize). EESRK rekomenduoja kandidatams reguliariai lankytis konkursa interneto svetainėje, kurioje pateikiama pati naujausia informacija.
